

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 950)

Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (1/1025)

Not: Tasarı; Başkanlıkça Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji ile Plan ve Bütçe Komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

3.5.2005

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-424/2058

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 15.3.2005 tarihinde kararlaştırılan "Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı" ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

3213 sayılı Maden Kanununun 9 uncu maddesinin birinci fıkrasında, madencilik faaliyetlerine uygulanacak teşvik tedbirlerinin Bakanlar Kurulunca belirleneceği hükme bağlanmakta, ikinci fıkrasında, ürettiği madeni yurt içinde ve kendi tesisinde işleyip ek katma değer sağlayanlardan, bu tesislerde üretimde değerlendirilen maden miktarı için Devlet hakkının % 50'sinin alınmaması da bir teşvik tedbiri olarak öngörülmektedir.

Ancak, 3213 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde 5177 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle; I. grup madenler ve mıcır ile kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddesinin yukarıda belirtilen teşviklerden yararlandırılmaması hükme bağlanmıştır.

Bilindiği üzere, I. grup madenler kapsamına; inşaat ile yol yapımında kullanılan ve tabiatla doğal olarak bulunan kum ve çakıl ile tuğla-kiremit kili, çimento, marn, puzolanik kayaç (tras) ile çimento ve seramik sanayilerinde kullanılan ve diğer gruplarda yer almayan kayaçlar girmektedir.

Madencilik faaliyetleri; 5177 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 5/6/2004 tarihinden önce Bakanlar Kurulu kararıyla KDV istisnası, gümrük vergisi ve Toplu Konut Fonu istisnası ile bütçe kaynaklı kredi desteği gibi teşviklerden faydalandırılmaktaydı. 5177 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesi ile madencilik faaliyetleri daha önce yararlandığı söz konusu teşviklerden yararlanamaz duruma gelmiştir.

3213 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan madenlerin teşvik kapsamı dışında tutulması, bu sektörde yatırım yapacak yerli ve yabancı firmaların yeni yatırım yapmamasına yol açacağı gibi madencilik sektöründe ayrımcılığa da neden olacaktır.

Bu nedenle, 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasında sayılan madenlere de teşvik uygulanabilmesi için bu Tasarı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1.- Madde ile, 3213 sayılı Maden Kanununun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan inşaat ve yol yapımında kullanılan ve tabiatta doğal olarak bulunan kum, çakıl ile tuğla-kiremit kili, çimento kili, mam, puzolanik kayaç (tras), çimento ve seramik sanayilerinde kullanılan ve diğer gruplarda yer almayan kayaçlar ile mıcır ile kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol yapılarında kullanılan her türlü yapı hammaddesinin de aynı maddede sayılan teşviklerden yararlandırılması öngörülmektedir.

Madde 2.- Yürürlük maddesidir.

Madde 3.- Yürütme maddesidir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

16.6.2005

Esas No.: 1/1025

Karar No.: 42

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 3.5.2005 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 6.5.2005 tarihinde tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/1025 esas numaralı "Maden Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 15.6.2005 tarihinde yapmış olduğu 60 ıncı birleşiminde Hükümeti temsilen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Hilmi Güler ile Maliye Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, 3213 sayılı Maden Kanununun 9 uncu maddesinde 5177 sayılı Kanunla yapılan değişiklik doğrultusunda I. Grup madenler ve mıcır ile kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddesinin teşviklerden yararlandırılmaması düzenlenmiştir. Ancak, söz konusu madenlerin teşvik kapsamı dışında tutulması, sektörde yatırım yapacak yerli ve yabancı firmaların yeni yatırım yapmamasına yol açmaktadır.

Tasarı ile 3213 sayılı Maden Kanununun I. Grup madenlerin sayıldığı 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasında inşaat ve yol yapımında kullanılan ve tabiatta doğal olarak bulunan kum, çakıl ile tuğla-kiremit kili, çimento kili, marn, puzolanik kayaç (tras), çimento ve seramik sanayilerinde kullanılan ve diğer gruplarda yer almayan kayaçlara ilave olarak mıcır ile kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol yapılarında kullanılan her türlü yapı hammaddesinin de Kanunun 9 uncu maddesinde sayılan teşviklerden yararlandırılması öngörülmektedir.

Komisyonumuzda, Tasarının geneli üzerine yapılan müzakerelerde;

- Teşvik anlayışının belirli önceliklere dayandırılması gerektiği, teşvik kapsamının her alana verilmesinin öngörülen amaçların gerçekleşmesine hizmet etmeyeceği,

- 5177 sayılı Kanun ile Maden Kanununda önemli değişiklikler yapıldığı, uygulamanın bir süre izlenmesi gerektiği,

- Söz konusu maden grubuna ilişkin çalışmalarda kullanılan makine, teçhizat ve ekipmana teşvik verilmesi gerektiği,

- Maden sektörü içinde belirli ölçütlere göre teşviklerin farklılaştırılması gerektiği, aksi takdirde üretim koşulları ağır olan madencilik faaliyetlerinin iktisadi rasyonalitesinin kalmayacağı,

Şeklindeki görüş, eleştiri ve temennileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

- Teşvik mevzuatının genel teşvikler ve ilgili faaliyet alanına ilişkin düzenlemelerden oluştuğu, söz konusu faaliyetlerin genel teşviklerden yararlandığı, Tasarının bu faaliyetlerin Devlet hakkı indiriminden yararlanmasına yönelik olarak hazırlandığı,

- 5177 sayılı Maden Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 5.6.2004 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girdiği, müteakiben uygulamaya ilişkin esasları belirleyen iki yönetmeliğin yürürlüğe girdiği,

- 5.6.2004 tarihinden itibaren maden müracaatlarının dokuz ay süre ile durdurulduğu, müracaatların açıldığı 7.3.2005 tarihinden 15.6.2005 tarihine kadar toplam 7085 adet maden arama ruhsatı müracaatı yapıldığı, müracaatların aynı gün değerlendirildiği ve hak sağlayan müracaat sahiplerinin harç ve teminat miktarlarını yatırmaları halinde ruhsatlarını alabildikleri,

- Maden sahalarının ihale edilmesine yönelik işlemlerin devam ettiği, sahaların ihale edilmesinde ihale gelirlerinden ziyade öncelikle atıl durumdaki sahaların işletmeye açılarak sektöre kazandırılmasının amaçlandığı, böylece atıl durumdaki sahaların sektöre kazandırılmış olacağı ve yeni istihdam imkânı ve ek katma değer oluşturacağı,

- Yeni Maden Kanununun yürürlüğe girmesinden sonra sektörde bir hareketlenme olduğu, önceki yıllara göre gerek ihracat ve gerekse gayri safi milli hâsıla içindeki sektörün payında önemli artışlar olduğu, sanayi üretimi artışı içinde madencilik ve taşocakçılığı imalatının diğer sektörlerle göre en yüksek artışı sağladığı,

İfade edilmiştir.

Tasarının geneli üzerinde yapılan müzakereleri müteakip, Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddeler üzerindeki görüşmelere geçilmiştir.

Tasarının;

- 1 inci maddesi; ürettiği madeni yurt içinde ve kendi tesisinde işleyip ek katma değer sağlayanlardan, bu tesislerde üretimde değerlendirilen maden miktarı için Devlet hakkının % 50'sinin alınmayacağına ilişkin hükmün I. Grup madenler ve mıcır ile kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddesi için uygulanmamasını temin eden bir hükmün 3213 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının sonuna eklenmesi suretiyle,

- 5177 sayılı Kanun ile öngörülen sistem içinde bor tuzlarından yeterli payı alamayan belediyelerin mağduriyetinin giderilmesi amacıyla 3213 sayılı Kanuna bir ek maddenin eklenmesini düzenleyen bir maddenin metne 2 nci madde olarak ilave edilmesi suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri; 3 ve 4 üncü maddeler olarak aynen, kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığımıza saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>
Afyonkarahisar	Bursa	Muş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Halil Aydoğan</i>	<i>Mehmet Melik Özmen</i>
İstanbul	Afyonkarahisar	Ağrı
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Zekai Özcan</i>	<i>Osman Kaptan</i>	<i>M. Mesut Özakcan</i>
Ankara	Antalya	Aydın
Üye	Üye	Üye
<i>A. Kemal Deveciler</i>	<i>Ali Osman Sali</i>	<i>Osman Nuri Filiz</i>
Balıkesir	Balıkesir	Denizli
Üye	Üye	Üye
<i>Alaattin Büyükkaya</i>	<i>A. Kemal Kumkumoğlu</i>	<i>Birgen Keleş</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul

Üye
Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul
Üye
Fazıl Karaman
İzmir
Üye
Taner Yıldız
Kayseri
Üye
Hasan Fehmi Kinay
Kütahya
Üye
Gürol Ergin
Muğla
Üye
Cemal Uysal
Ordu
Üye
Sabahattin Cevheri
Şanlıurfa

Üye
M. Mustafa Açıkalin
İstanbul
Üye
Y. Selahattin Beyribey
Kars
Üye
Mikail Arslan
Kırşehir
Üye
Muharrem Dođan
Mardin
Üye
O. Seyfi Terzibaşođlu
Muğla
Üye
İmdat Sütüođlu
Rize
Üye
M. Ergun Dađcıođlu
Tokat

Üye
Bülent Baratalı
İzmir
Üye
Mustafa Elitaş
Kayseri
Üye
Muzaffer Baştopçu
Kocaeli
Üye
Mustafa Özyürek
Mersin
Üye
Osman Seyfi
Nevşehir
Üye
Musa Uzunkaya
Samsun
Üye
M. Akif Hamzaçebi
Trabzon

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

**MADEN KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN
TASARISI**

MADDE 1.- 4.6.1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 9 uncu maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**MADEN KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN
TASARISI**

MADDE 1.- 4.6.1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 9 uncu maddesinin ikinci fıkrasının sonuna aşağıdaki cümle eklenmiş ve üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

"Bu hüküm I. Grup madenler ve mıcır ile kaba inşaat, baraj, gölet, liman, yol gibi yapılarda kullanılan her türlü yapı hammaddesi için uygulanmaz."

MADDE 2.- 3213 sayılı Maden Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 6.- Bor Tuzları için, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun değişik mükerrer 97 nci maddesinin (b) bendine göre hesaplanacak belediye payı, belediye sınırları ve mücavir alanlardan çıkartılan madenlerden elde edilecek işletme brüt karının % 2' sinden az olamaz.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3.- Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 4.- Bu Kanun Hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd. V.

K. Tüzmen

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı V.

M. V. Gönül

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı V.

A. Aksu

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı V.

R. Akdağ

Adalet Bakanı V.

M. A. Şahin

Maliye Bakanı V.

A. Babacan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç